

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Pabo: fixed mindset

Elffers, L.

Publication date

2020

Document Version

Other version

Published in

Didactief

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Elffers, L. (2020). Pabo: fixed mindset. *Didactief*, 50(3), 13.
<https://didactiefonline.nl/blog/louise-elffers/pabo-fixed-mindset>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Pabo: fixed mindset

TEKST **LOUISE ELFFERS** GEPUBLICEERD OP **03-03-2020**

We hebben de mond vol van de *growth mindset* die leerlingen en studenten moeten ontwikkelen. Maar zelf pinnen we het groeipotentieel van aspirant-leraren bij voorbaat vast.

Te midden van alle onrust over het lerarentekort verschenen twee onderzoeksrapporten over de effecten van de vooropleidingseisen van de pabo. Na invoering in 2015 daalde de pabo-instroom met 25 procentpunt. De instroom vanuit het mbo halveerde. Twee jaar later zaten er per saldo 1.350 minder toekomstige leraren in de hoofdfase van de pabo. Wie dat getal afzet tegen de schatting van het lerarentekort die de PO-Raad liet uitvoeren – 1.400 onvulbare vacatures – krabt zich achter de oren.

De vooropleidingseisen werden ingesteld omdat het kennisniveau van instromers uit havo, vwo en mbo te zeer uiteenliep. Dat was weinig verrassend. Vwo'ers, havisten en mbo'ers krijgen volstrekt verschillend onderwijs aangeboden. Het zou pas verrassend zijn als ze vervolgens wél met dezelfde kennis de pabo binnenstroomden. De gevolgtrekking was er een die helaas vaker wordt gemaakt wanneer we in Nederland constateren dat de aansluiting tussen vooropleiding en vervolgonderwijs hapert: in plaats van de aansluiting te verbeteren, leggen we het probleem op het bordje van de leerling.

Wie geen aardrijkskunde, geschiedenis of natuur en techniek volgde op havo-examenniveau, moest bewijzen dat-ie desondanks over voldoende kennis van deze vakken beschikte om te worden toegelaten. Tja, laat dan maar zitten, dacht de helft van de mbo'ers die de ambitie hadden om leraar te worden maar gedurende hun mbo-opleiding geen geschiedenis- of aardrijkskundeboek meer hadden hoeven inkijken. Dat lukt me nooit, dachten in het bijzonder aspirant-studenten met een lagere sociaal-economische status of een niet-westerse achtergrond. En weg bleven ze.

De kennistoetsen bieden te weinig voordelen om de aanzienlijke negatieve gevolgen voor de kwantiteit en diversiteit van de instroom te rechtvaardigen. Die conclusie leidt tot gesputter: niet kwantiteit of diversiteit, maar kwaliteit zou voorop moeten staan. Ingangseisen moeten echter niet verward worden met uitstroomseisen. We moeten en mogen hele hoge eisen stellen aan onze leraren. Juist daarom moeten we potentiële leraren een reële kans bieden om daaraan te voldoen. Een toelatingstoets over zaakvakken waarin kandidaten in de jaren daarvoor níét zijn geschoold, is een armetierige indicator van de kwaliteit en potentie van een leraar in spe.

We hebben in het onderwijs tegenwoordig de mond vol van de *growth mindset* die leerlingen en studenten moeten ontwikkelen. Maar zelf pinnen we het groeipotentieel van aspirant-leraren bij voorbaat vast op de aan- of afwezigheid van kennis die alleszins leerbaar is. Laten we

dus zelf die vermaledijde *fixed mindset* loslaten. Geef leraren de kans om te groeien: leid ze op!

Louise Elffers is universitair docent Onderwijswetenschappen (UvA), lector Kansrijke schoolloopbanen in een diverse stad (HvA) en auteur van [De bijlesgeneratie](#),

Dit artikel verscheen in Didactief, maart 2020.

Verder lezen

- 1 [Eindtoets: gelijke kansen](#)
- 2 [De grote ongelijkmaker](#)
- 3 [Dicht het leerlek](#)

Reacties

0 reacties

Louise Elffers

Louise Elffers is lector Kansrijke schoolloopbanen in een diverse stad (HvA), onderzoeker bij Onderwijswetenschappen (UvA) en directeur van het Kenniscentrum Ongelijkheid. Ze schreef De bijlesgeneratie.

[Nieuws
Blog](#)

[Abonneeservice
Agenda](#)

[Over ons
Partners](#)